

Narodowy Instytut Dziedzictwa podsumował 5. edycję programu dotacyjnego pn. Wspólnie dla Dziedzictwa

2021-03-17

Narodowy Instytut Dziedzictwa podsumował 5. edycję programu dotacyjnego „Wspólnie dla Dziedzictwa” angażującego lokalną społeczność i organizacje pozarządowe w ochronę i opiekę nad dziedzictwem kulturowym. W 2020 roku padł rekord – w naborze wzięło udział aż 215 projektów! Dofinansowanie otrzymały 23 najciekawsze inicjatywy, z których efektów można korzystać online.

W 2016 r. Narodowy Instytut dziedzictwa uruchomił program „Wspólnie dla dziedzictwa” z myślą o wsparciu i animowaniu społecznego zaangażowania w poznawanie lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz w system opieki nad zabytkami. Program jest unikatowy na skalę ogólnopolską, gdyż finansuje przedsięwzięcia realizowane przez organizacje pozarządowe na rzecz ochrony i opieki nad lokalnymi zabytkami, tradycjami i charakterystycznymi obrzędami kultywowanymi w małych społecznościach. Z roku na rok program zyskuje coraz większe zainteresowanie. Pomimo trwającej pandemii zeszłoroczna edycja była wyjątkowa, gdyż aż 215 inicjatyw ubiegało się o dofinansowanie NID – finalnie wsparcie otrzymały 23 projekty, których działania dotyczyły między innymi prac porządkowych i pomocniczych związanych z utrzymaniem zabytków, prac inwentaryzacyjnych i dokumentacyjnych oraz edukacyjnych i popularyzujących wiedzę na temat dziedzictwa.

Trwająca pandemia stworzyła naturalną potrzebę przeniesienia wielu działań do sieci i otworzyła uczestników programu na nowe formy. Efekty wielu projektów możemy podziwiać w wersji online, dzięki czemu są teraz dostępne dla szerszego grona odbiorców. Dotacje NID zostały przyznane m.in. Stowarzyszeniu Nowa Kultura i Edukacja na organizację Festiwalu Kultury Żydowskiej w Grodzisku Mazowieckim, który odbywał się w formie stacjonarnej (z zachowaniem odpowiedniego reżimu sanitarnego) oraz w formie transmisji online. W ramach festiwalu powstały filmy i podcasty o kulturze żydowskiej – wszystko dostępne w Internecie. Z kolei Fundacja Kulturolubni otrzymała dotację na projekt poświęcony historii Ziemi Polkowickiej (województwo dolnośląskie). W ramach inicjatywy zorganizowano konkurs literacki i warsztaty ilustracji, stworzono specjalny serwis internetowy ziemipolkowickiej.pl z audiobookami na temat lokalnych baśni i legend. Podobny pomysł na dostępność w sieci miała grupa młodzieży działająca pod nazwą „Detektywi przeszłości” – na stworzonej na ten cel stronie zabytkiklodzkichwsi.pl przybliży „skarby” wielokulturowego dziedzictwa pięciu znajdujących się w odległości zaledwie 15 km od Kłodzka wsi, które są pomijane przez turystów, nieświadomych ich walorów kulturowych.

Uczestnictwo w projekcie to nie tylko pretekst, aby zadbać o zabytki – tak naprawdę najważniejszy jest tu wymiar społeczny: aktywizacja uczestników i zaangażowanie ich w ważne sprawy, stworzenie między wolontariuszami poczucia wspólnoty i odpowiedzialności. W tym aspekcie ważna jest również integracja pokoleń – świetnie sprawdza się to w małych miejscowościach, gdzie do udziału w projektach zgłaszają się często całe rodziny: dzieci, rodzice, dziadkowie. Aktywizacja i włączenie się społeczności lokalnej wpływa bowiem na wzmocnienie tożsamości regionalnej i rozwój działań na rzecz uatrakcyjnienia turystycznego i gospodarczego danego regionu.

Program „Wspólnie dla dziedzictwa” jest również niezwykle cenny pod kątem uświadamiania młodych pokoleń o konieczności dbania o dziedzictwo. Wiele inicjatyw skierowana jest

**Magiczny
Kraków**

do dzieci, młodzieży, studentów, dla których udział w projektach WDD jest okazją do odbycia praktyk z prawdziwego zdarzenia – poprzez pracę na miejscu przy obiektach zabytkowych, poznają ich historie, pozyskują nowe umiejętności, mogą w praktyce doświadczać, dotykać, dosłownie poczuć to dziedzictwo na własnej skórze – to buduje niesamowitego ducha, poczucie dumy i lokalnej tożsamości – dodaje Aleksandra Szczepańska, Pełnomocnik Dyrektora ds. koordynacji Krajowego Programu Ochrony Zabytków i Opieki nad Zabytkami 2019–2022, w ramach którego realizowany jest program „Wspólnie dla Dziedzictwa”.

Co więcej efekty realizowanych projektów są często adaptowane do innych celów. W ramach wielu projektów wolontariusze tworzą różnego rodzaju dokumentację obiektów jak zdjęcia, filmy, rysunki, których wcześniej nie było, a które pokazują to, co obecnie się zachowało i w jakim jest stanie. Materiały te mogą być wykorzystane przez konserwatorów – to niezwykła wartość na przyszłość, gdyż stanowi praktyczny punkt wyjścia do kolejnych prac konserwatorskich.

W Narodowym Instytucie Dziedzictwa trwają przygotowania do ogłoszenia kolejnej edycji konkursu. Planowany budżet programu „Wspólnie dla Dziedzictwa” w 2021 r. wyniesie co najmniej 1 mln zł.

Więcej informacji na temat programu „Wspólnie dla Dziedzictwa” dostępnych jest na stronie: nid.pl.

Narodowy Instytut Dziedzictwa to państwowa instytucja kultury, będąca eksperckim i opiniotwórczym wsparciem dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Misją NID jest tworzenie podstaw dla zrównoważonej ochrony dziedzictwa kulturowego w celu jego zachowania dla przyszłych pokoleń poprzez wyznaczanie i upowszechnianie standardów ochrony oraz konserwacji zabytków, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie wartości i zachowania dziedzictwa kulturowego, a także gromadzenie i upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie. Instytut realizując swoje zadania statutowe uznaje, że zarówno zabytki jak i niematerialny dorobek kulturowy poprzednich pokoleń są świadectwem naszej przeszłości i będąc ważną częścią naszego dziedzictwa mogą stanowić trwały fundament wspólnej przyszłości i zrównoważonego rozwoju naszej Ojczyzny.

Kontakt dla mediów:

Monica Ponce

e-mail: mponce@nid.pl

tel. +48 669 413 974